

IZJAVA O PREDLAGANIH SPREMEMBAH ZAKONA O VRTCIH

Konec prejšnjega tedna se je zaključila javna razprava o noveli Zakona o vrtcih, pripravljene s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Novela grobo posega v pravice staršev in posredno posega tudi v pravico do svobodne gospodarske pobude. Kar je najpomembneje je, da sloni na napačnih izhodiščih in pavšalnih domnevah. Javnosti želimo predstaviti zmote, ki jih pripravljavci novele namenoma ali po pomoti uporabljajo kot argument za spremembe.

1. zmotna predpostavka : **Občine financirajo zasebne vrtce.**

NE DRŽI. Vsak vrtec, tako javni kot zasebni, določi polno ceno programa. Starši svobodno izberejo vrtec, javni ali zasebni, in otroka vpišejo vanj. Starši nato, če tako želijo, na pristojni Center za socialno delo vložijo vlogo za znižano plačilo vrtca. Pravica do subvencije oziroma znižanega plačila vrtca, je tako priznana staršem. Gre za pravico iz javnih sredstev, ki jo starši, ne glede na to ali so otroka vpisali v javni ali zasebni vrtec lahko uveljavijo ali ne. Nikakor pa ne država ne občina ne subvencionirata zasebnih vrtcev.

Po spremembi bi bili do znižanega plačila vrtca upravičeni le še starši, ki bi otroka vpisali v javni vrtec. Novela na ta način brez utemeljenega razloga razlikuje med starši, ki otroka vpišejo v javni in starši, ki otroka vpišejo v zasebni vrtec. Na drugi strani bodo starši, ki predšolskega otroka sploh ne bodo vključili v vrtec, še vedno upravičeni do dodatne subvencije iz javnih sredstev – za 20% povišanega otroškega dodatka. Subvencije iz javnih sredstev za namen varstva predšolskega otroka tako po novem ne bodo deležni le tisti starši, ki bodo otroka vpisali v zasebni vrtec.

2. zmotna predpostavka: **Spremembe bodo občinam prinesle prihranke.**

NE DRŽI. Narejena ni bila nobena analiza o domnevnih prostih kapacitetah v javnih vrtcih. Pripravljavec sprememb ni napravil pregleda zasedenosti javnih vrtcev po Sloveniji niti ni na podlagi takšne analize preveril, ali so javni vrtci ekonomično organizirani. Seveda tudi domnevni prihranki občin niso izračunani niti niso mogli biti izračunani. Argument o prihrankih občin je popolnoma neutemeljen in že na prvi pogled tudi povsem neresen. Občina, ki danes plačuje subvencijo staršem otrok, ki obiskujejo javne in zasebne vrtce, bo tudi po spremembi plačevala subvencijo staršem istih otrok, le da bodo ti slej ko prej obiskovali javni vrtec. Število in vrednost subvencij se torej za občine ne bo spremenila. Ker ni narejena nobena analiza o prostih kapacitetah v javnih vrtcih, pa ob predloženi noveli nikakor ni mogoče ugotoviti, ali bodo za otroke staršev, ki se bodo zaradi subvencije odločili, da jih prepišejo v javni vrtec, sploh na voljo prosta mesta. Od pripravljavca zakona pričakujemo, da bo analizo naredil za celotno državo in se ne bo osredotočal le na glavno mesto, ki je pripravljeno zasebne vrtce nadomestiti z novimi oddelki javnih v kontejnerjih in podobnih ad hoc rešitvah. Seveda takšna rešitev pomeni za občine večje odhodke, saj pri otrocih, ki so v javnem vrtcu poleg subvencije staršem nosijo tudi stroške investicijskega vzdrževanja, rednega vzdrževanja in amortizacije.

Prihrankov torej ne bo, odhodki občin bodo slej ko prej višji, bodo pa namenjeni (le) javnim vrtcem.

3. zmotna predpostavka: **V javnih vrtcih je večji nadzor in kakovost dela**

NE DRŽI. Nobena statistika Inšpektorata za šolstvo in šport ne kaže na to, da bi bilo v zasebnih vrtcih več nepravilnosti ali slabša kakovost dela. Napake niso povezane s pravnim položajem vrtca. Delavci v zasebnih vrtcih morajo izpolnjevati enake pogoje kot zaposleni v javnih vrtcih, posamezni ekscesi pa se zgodijo tako v javnem kot zasebnem vrtcu. Posploševanje nima nobenega temelja v dejstvih. Zdi se, kot da želi pripravljavec novele v javnosti vzbuditi vtis stereotipizacije zasebnih vrtcev v smislu »zloglasnih« Kengurujčkov. V slednjem primeru niti ni šlo za zasebni vrtec, vsekakor pa je šlo za nedopusten eksces, ki bi ga država z rednimi nadzori morala zaznati, če ne preprečiti, pa vsaj nemudoma zaustaviti. Zasebni vrtci se zavzemamo za regulacijo in nadzor, nikakor pa ne za neutemeljeno posploševanje in stigmatizacijo.

4. zmotna predpostavka: **Zasebni vrtci na račun javnega denarja ustvarjajo dobiček**

NE DRŽI. Zasebni vrtci smo statusno večinoma zasebni zavodi. Vsi pa delujemo neprofitno. Plače zaposlenih v zasebnih vrtcih so oblikovane popolnoma enako kot v javnih vrtcih, za nas veljajo popolnoma enaka pravila in normativi kot v javnih vrtcih. Zasebni vrtci smo zgolj alternativa staršem, da lahko uveljavljajo »pravico do izbire ustreznega vrtca, ki jo zakon omogoča staršem.« Zasebni vrtec, ki ne bi izpolnil pričakovanj staršev, bi ostal prazen in bi moral s svojo dejavnostjo prenehati. Od izvajanja predšolske vzgoje nihče ni obogatel, številni pa smo zadolženi zaradi posojil, ki smo jih najeli za zagotavljanje zahtevnih pogojev za delovanje.

V Zdrúženju zasebnih vrtcev prosimo medije in javnost za korektno poročanje. Razumemo, da lahko politika samovoljno sprejme čisto vse, kar si zamisli. Na koncu odgovarja le politično - na naslednjih volitvah. Vmes politikom ni mar, koliko staršev in koliko zasebnih vrtcev je nepopravljivo prizadela njihova odločitev. Ne sprejemamo pa, da se odločitve sprejemajo pod pretvezami, z argumenti, ki že na prvi pogled ne zdržijo presoje, brez vsakršne resne analize položaja, kot je in kot ga bo prinesla nameravana sprememba. Takšnih odločevalcev nas je strah.

Zdrúženje zasebnih vrtcev Slovenije
Taja Steblovnik, predsednica